

De Kempische Genealoog is een uitgave van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor VVF-Kempen te zenden naar:

Frans Renaerts, Sint-Jozeflaan 8, 2400 Mol
frans.renaerts@busmail.net

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)

Website: <http://www.vvf-kempen.be>

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (+)

Erebestuurslid: Florent Bosch

Ereleden: Elisa Nijs (+)
Jos Van Breen(+)

Voorzitter :

Marc Van den Cloot Salphensebaan 24, 2390 Malle 03/312.26.54
marc.vandencloot@telenet.be

Secretaris :

Frans Renaerts Sint-Jozeflaan 78, 2400 Mol 014/81.48.27
frans.renaerts@busmail.net

Penningmeester :

Victor Bertels Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle 03/312.29.89
victor.bertels1@telenet.be

Bestuursleden :

Mariette Backs Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel 03/383.26.16
mariette_backs@hotmail.com

Gerard Keysers Berkenlaan 8, 2275 Poederlee 014/88.22.84
gerardus.keysers@telenet.be

Dago Peeters Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar 014/55.61.00
dago.peeters@skynet.be

Andre Sannen Achterbos 208, 2400 Mol 014/31.93.26
andre.sannen@scarlet.be

Herman Van De Leur Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout 014/41.67.46
hevdl@skynet.be

Andre Van Steenbergen Pastorijsstraat 19, 2275 Wechelderzande 03/383.38.69
avsteen@pandora.be

EDITORIAAL

“Ouderdom is helaas de winter voor velen, voor optimisten en wijzen kan het nog een gelukkige en vruchtbare oogsttijd zijn”

Voor een genealoog is de vruchtbare oogsttijd het moment waarop hij na heel wat zoek- en snuffelwerk gegevens vindt waar hij al lang naar op zoek is of onbekende gegevens op het spoor komt die een prachtige aanvulling zijn van zijn documentatie.

Het beoefenen van genealogie is de laatste jaren in een geweldige stroomversnelling gekomen. Dit heeft alles te maken met de technorevolutie van computer en internet. Waar we enkele jaren geleden de archieven frequenteerden, stellen we nu vast dat heel wat mensen zich werpen op de genealogische gegevens van het internet. Van beginners die ons documentatiecentrum bezoeken, krijgen we regelmatig de vraag: *staat dat ook allemaal op internet?*

Voorlopig heb ik nog geen weet van de publicatie van een stamboom of kwartierstaat op *facebook*, maar het zit er volgens mij aan te komen.

Dit fenomeen is niet te stuiten, in Nederland is men al ver gevorderd om gegevens van de Burgerlijke stand en doop- trouw- en begrafenisregisters in de originele vorm ter beschikking te stellen.

De website van de Mormonen biedt inzicht in genealogische gegevens van de hele westerse wereld, ... behalve van België!

Onze overheid heeft onder het mom van bescherming van de privacy, geen toelating gegeven om Belgische gegevens op het internet te plaatsen. Anderzijds ziet ze er geen graten in om ons met camera's allerhande, ons doen en laten te controleren.

Wij kunnen er alle begrip voor opbrengen dat nog levende personen bezwaar hebben dat hun naam in één of andere publicatie gebruikt wordt of voorkomt, dat bezwaar omzeilen of negeren is not done! Maar wat als je diezelfde naam dan eens “googelt” en vast stelt dat die personen diverse malen voorkomen bij verenigingen, bedrijven, organisaties e.d.?

Het blijft dansen op een slappe koord ! Het wordt dan ook de hoogste tijd dat de Algemene Rijksarchivaris eens zou gaan praten met de overheid om te bekomen dat de “sperperiode” van honderd jaar ontoegankelijkheid van de archieven, versoepeld wordt.

Nu worden allerlei slinkse manieren gebruikt om toch maar aan recente gegevens te komen. De moderne kerkregisters worden bewerkt en gecommmercialiseerd, het is geen uitzondering dat je publicaties tegenkomt met gegevens tot 1980!

Het wordt de hoogste tijd dat de overheid haar visie betreffende de gegevens die betrekking hebben op de private levenssfeer wat bijstuurt.

Wat is er privé aan de overlijdensgegevens van personen die al meer dan dertig jaar overleden zijn? Waarom moeten geboortegegevens meer dan honderd jaar geheim blijven? En welk bezwaar kan iemand er tegen hebben dat een huwelijksdatum van vijftig jaar geleden gepubliceerd wordt?

Heel wat gemeenten publiceren de gouden bruiloften in hun gemeentelijk informatieblad !

Victor Bertels

IN MEMORIAM ELISA NIJS ERELID VVF-KEMPEN

Op 7 december 2010 overleed Maria Elisabeth Petronelle (Elisa) Nijs, erelid van onze vereniging. Zij was samen met Jos Van Breen, op dezelfde dag gehuldigd als erelid. Lisa werd geboren in Mol op 2 april 1918 en zij overleed in het rusthuis Kempenerf te Dessel. Zij was al jarenlang lid van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde. Dagen en uren heeft zij doorgebracht in archieven om opzoekingen te doen over haar familie en aanverwanten. De gegevens die zij verzamelde zijn zeer omvangrijk.

Toen zij enkele jaren geleden samen met haar echtgenoot haar intrek nam in het rusthuis, kreeg ze daar een apart kamertje om haar archief te stokkeren, maar na de dood van Karel Minnen, haar echtgenoot, vond ze het stilaan tijd om alles op te ruimen.

Als trouw VVF-lid nam ze contact met ons op om te vragen of wij belangstelling hadden voor haar verzameling. Op die manier konden wij een levenswerk bekomen.

Na inventarisatie van alle gegevens kwamen wij tot een indrukwekkend archief van twaalf archiefdozen met een schat aan familiegegevens over Mol, Dessel, Retie, en de verre omstreken. Voor ons was dit een meer dan voldoende reden om haar erelid van onze vereniging te maken.

Ondanks haar hoge leeftijd bleef zij geïnteresseerd in onze vereniging. Haar familie bleef nauw aan haar hart.

Wij wensen hier dan ook uitdrukkelijk onze dank uit te drukken, ook aan haar kinderen, omdat haar levenswerk nu kan verder leven in onze bibliotheek.

In het boekje van de afscheidsviering staat een gedicht van haar dat haar opzoekingswerk perfect weergeeft. Wij brengen het hieronder als hulde aan Lisa.

*Steeds opnieuw vulde ik mijn dagen
Met genealogie of op voorouders jagen.*

*Ik vond het steeds leuk om weer iemand te vinden,
Waarmee ik mijn gegevens kon verbinden.*

*Tot mijn stamboom aan de muur kon prijken
Met al mijn familie hetzij arm of rijken.*

*Een levend geheel
met ieder zijn deel*

Marie Elisabeth Petronella Nijs.

Victor Bertels

32	Joannes Nijs	X Dessel 18.01. 1774	Joannes Nijs
33	Elisabeth Minnen		
34	Petrus Willems	X Dessel 22.01. 1782	Petrus Willems
35	Anna Maria Peeters		
36	Valerius Peeters	X Dessel 06.10. 1795	Valerius Peeters
37	Catharina Dierckx		
38	Cornelius Lasters	X Dessel 26.05. 1797	Cornelius Lasters
39	Petronella Meeus		
40	Walterus Melis	X Dessel 25.02. 1794	Walterus Melis
41	Anna Maria Janssen		
42	Godefridus Staes	X Dessel 27.01. 1794	Godefridus Staes
43	Anna Maria Adriaenssen		
44	Petrus Mermans	X Dessel 14.01. 1794	Petrus Mermans
45	Anna Maria Goris		
46	Walterus Adriaenssen	X Dessel 14.02. 1792	Walterus Adriaenssen
47	Maria Elisabeth Staes		
48	Hendrikus Jacobus Mertens	X Mol 30.06. 1789	Hendrikus Jacobus Mertens
49	Anna Elisabeth Ooms		
50	Thomas Van B ijlen	X Mol 28.08. 1780	Thomas Van B ijlen
51	Maria Catharina Elisab. Dierckx		
52	Willibrord Claes	X Olmen 21.10. 1786	Willibrord Claes
53	Maria Theresia Valgaeren		
54	Pieter Knaeps	X Mol 13.04. 1785	Pieter Knaeps
55	Maria Theresia Cuypers		
56	Henricus Van Hoof	X Mol 08.05. 1748	Henricus Van Hoof
57	Catharina Van Gompel		
58	Seb astiaan V an Hove	X Mol 03.10. 1764	Seb astiaan V an Hove
59	Maria Elisabeth Berghmans		
60	Jan B roeckx	x Mol 15.05. 1787	Jan B roeckx
61	Anna Elisabeth Verhulst		
62	Jan Smeets	X Mol 01.05. 1787	Jan Smeets
63	Anna Maria Van Lommel		
16	Martinus Nijs ° Dessel 18.11.1783 + Dessel 13.11.1837	X Dessel 29.01.1812	Martinus Nijs ° Dessel 18.11.1783 + Dessel 13.11.1837
17	Maria Catharina Willems ° Dessel 08.02.1784 + Dessel 19.08.1861		Maria Catharina Willems ° Dessel 08.02.1784 + Dessel 19.08.1861
18	Joannes Jacobus Peeters ° Dessel 21.03.1800 + Dessel 07.03.1867	X Dessel 28.06.1824	Joannes Jacobus Peeters ° Dessel 21.03.1800 + Dessel 07.03.1867
19	Maria Barbara Lasters ° Dessel 10.02.1799 + Dessel 27.08.1876		Maria Barbara Lasters ° Dessel 10.02.1799 + Dessel 27.08.1876
20	Martinus Melis ° Dessel 28.01.1798 + Dessel 30.09.1874	X Dessel 23.01.1822	Martinus Melis ° Dessel 28.01.1798 + Dessel 30.09.1874
21	Maria Theresia Staes ° Dessel 02.01.1798 + Dessel 11.03.1875		Maria Theresia Staes ° Dessel 02.01.1798 + Dessel 11.03.1875
22	Henricus Mermans ° Dessel 22.01.1799 + Dessel 14.06.1883	X Dessel 08.07.1820	Henricus Mermans ° Dessel 22.01.1799 + Dessel 14.06.1883
23	Anna Maria Adriaenssen ° Dessel 25.08.1802 + Dessel 08.04.1886		Anna Maria Adriaenssen ° Dessel 25.08.1802 + Dessel 08.04.1886
24	Cornelius Mertens ° Balen 01.01.1794 + Mol 21.10.1825	X Mol 25.09.1813	Cornelius Mertens ° Balen 01.01.1794 + Mol 21.10.1825
25	Anna Lucia Van Beylen ° Mol 07.01.1792 + Mol 25.06.1833		Anna Lucia Van Beylen ° Mol 07.01.1792 + Mol 25.06.1833
26	Matthias Claes ° Balen 21.10.1792 + Mol 02.12.1895	X Mol 25.09.1815	Matthias Claes ° Balen 21.10.1792 + Mol 02.12.1895
27	Maira Catharina Knaeps ° Mol 19.11.1787 + Mol 11.12.1853		Maira Catharina Knaeps ° Mol 19.11.1787 + Mol 11.12.1853
28	Matheus Emanuel Van Hoof ° Mol 25.11.1772 + Mol 21.09.1821	X Mol 20.10.1813	Matheus Emanuel Van Hoof ° Mol 25.11.1772 + Mol 21.09.1821
29	Theresia Van Hove ° Mol 01.10.1775 + Mol 25.05.1855		Theresia Van Hove ° Mol 01.10.1775 + Mol 25.05.1855
30	Hendrik Broeckx ° Mol 26.05.1798 + Mol 15.03.1862	X Mol 24.09.1820	Hendrik Broeckx ° Mol 26.05.1798 + Mol 15.03.1862
31	Maria Catharina Smeets ° Mol 20.08.1789 + Mol 02.02.1862		Maria Catharina Smeets ° Mol 20.08.1789 + Mol 02.02.1862
8	Joannes Baptist Nijs ° Dessel 24.02.1825 + Mol 19.05.18921	X Dessel 26.09.1850	Joannes Baptist Nijs ° Dessel 24.02.1825 + Mol 19.05.18921
9	Anna Catharina Peeters ° Dessel 06.05.1824 + Dessel 24.05.1904		Anna Catharina Peeters ° Dessel 06.05.1824 + Dessel 24.05.1904
10	Joannes Melis ° Dessel 09.12.1822 + Dessel 26.01.1897	X Dessel 31.10.1849	Joannes Melis ° Dessel 09.12.1822 + Dessel 26.01.1897
11	Maria Theresia Mermans ° Dessel 25.09.1825 + Dessel 09.09.1906		Maria Theresia Mermans ° Dessel 25.09.1825 + Dessel 09.09.1906
12	Henricus Jacobus Mertens ° Mol 23.04.1814 + Mol 16.01.1862	X Mol 19.08.1837	Henricus Jacobus Mertens ° Mol 23.04.1814 + Mol 16.01.1862
13	Maria Theresia Claes ° Mol 01.06.1816 + Mol 11.02.1873		Maria Theresia Claes ° Mol 01.06.1816 + Mol 11.02.1873
14	Felix Van Hoof ° Mol 31.01.1817 + Mol 14.12.1882	X Mol 14.05.1851	Felix Van Hoof ° Mol 31.01.1817 + Mol 14.12.1882
15	Theresia Broeckx ° Mol 29.12.1826 + Mol 08.10.1877		Theresia Broeckx ° Mol 29.12.1826 + Mol 08.10.1877
4	Josephus Nijs Landbouwer ° Dessel 09.04.1858 + Dessel 30.11.1931	X Dessel 02.07.1884	Josephus Nijs Landbouwer ° Dessel 09.04.1858 + Dessel 30.11.1931
5	Elisabeth Melis ° Dessel 29.04.1863 + Dessel 10.06.1933		Elisabeth Melis ° Dessel 29.04.1863 + Dessel 10.06.1933
6	Petrus Joannes Mertens Schoenmaker ° Mol 07.12.1849 + Mol 25.06.1921	X Mol 12.11.1873	Petrus Joannes Mertens Schoenmaker ° Mol 07.12.1849 + Mol 25.06.1921
7	Catharina Philomena Van Hoof ° Mol 17.02.1852 + Mol 18.03.1917		Catharina Philomena Van Hoof ° Mol 17.02.1852 + Mol 18.03.1917
2	August Nijs Handelaar, Herbergier ° Dessel 13.02.1888 + Mol 03.04.1959	X Mol 29.04.1916	August Nijs Handelaar, Herbergier ° Dessel 13.02.1888 + Mol 03.04.1959
3	Joanna Elisa Rosalia Mertens ° Mol 07.01.1890 + Mol 02.12.1918		Joanna Elisa Rosalia Mertens ° Mol 07.01.1890 + Mol 02.12.1918
1	Maria Elisabeth Petronella Nijs ° Mol 02.04.1918 + Dessel 07.12.2010 X Karel Minnen Dessel 06.02.1952		Maria Elisabeth Petronella Nijs ° Mol 02.04.1918 + Dessel 07.12.2010 X Karel Minnen Dessel 06.02.1952

HOE BOEIEND KAN GENEALOGIE ZIJN ?

Einde januari kreeg ik volgende e-mail:

“Ik doe een stamboomonderzoek naar de familie Maes (wonende nu in Elversele-Temse). Mijn grootouders zijn afkomstig van Geel. De oudste voorvader die ik kon vinden is Joannes Maes, geboren en gestorven in Arendonk en gehuwd met Anna Catharina Schutters (get. Anna Maes)” Zij had op de web-site van VVF-Kempen gezien dat wij nogal wat info hadden over Arendonk en vroeg meer informatie.

Daar mijn moeder een Maes is uit Arendonk en ook omdat mijn echtgenote een Maes is, eveneens uit Arendonk, maar van een tak die geen enkele verwantschap heeft met deze van mijn moeder, had ik al wat zoekwerk verricht in de familienaam Maes, die in Arendonk veelvuldig in verschillende stammen voorkomt.

Bij het opmaken van de gezinssamenstellingen van de PR en de BS was mij al opgevallen dat met het gezin Joannes Maes-A.C. Schutters iets speciaal aan de hand was, maar vermits ik ze niet onmiddellijk kon linken aan mijn stamboom was ik er niet op ingegaan. De bovenstaande vraag maakte mij echter opnieuw nieuwsgierig om toch de juiste draad en afstamming te vinden.

Anna Catharina Schutters, afkomstig van Kasterlee, heeft bij Joannes Maes (1) zes kinderen tussen 1787 en 1808. Noch in Kasterlee noch in Arendonk vond ik een huwelijk rond 1787 van dit koppel. In de BS van Arendonk vond ik een huwelijk op 18 november 1819 van Joannes Maes met A. C. Schutters.

In Arendonk vond ik ook een huwelijk van Joannes Maes (2) met Anna Maria Morel Fargot op 13 april 1790, met kinderen tussen 1791 en 1795.

Deze twee Joannes Maes konden dus niet dezelfde personen zijn.

Bij een tweede verificatie van de huwelijksakte van 18 november 1819 bleek dat ik iets over het hoofd gezien had. Anna Catharina De Schutter huwde als weduwe van Joannes Maes, (1) een tweede maal met Joannes Maes (2), de weduwnaar van Anna Maria Morel Fargot, en uiteindelijk in haar overlijdensakte wordt vermeld dat zij overlijdt als echtgenote van Joannes Maes (2) en weduwe van Joannes Maes (1). Hieruit bleek dus duidelijk dat er twee verschillende Jannen in het spel waren.

Van de eerste Joannes heb ik in de BS te Arendonk geen overlijden gevonden. Hij moet overleden zijn na september 1808 en voor 1819.

Hoe kon ik nu de twee Jannen uit elkaar halen. Het overlijden van de tweede echtgenoot van A. C. Schutters, in 1836 gaf uitsluitel over zijn ouders n.l. Paulus Maes en Elisabeth Goetelen.

De eerste Joannes kon alleen maar via de doopgetuigen opgespoord worden daar er geen ander aanknopingspunten waren. Gelukkig had ik de parochieregisters tot 1808 in kaart gebracht en dus ook de doopgetuigen van de kinderen geboren na 1797.

Via de relaties van deze doopgetuigen probeerde ik de ouders van de eerste Joannes op te sporen, maar dat gaf in eerste instantie geen oplossing.

Maar... wie zoekt... die vindt: bij de doop van Maria Maes op 23.01.1801, het vijfde kind uit

het gezin Maes-De Schutter, was ene Maria Elisabeth Pelckmans meter. Zij bleek in 1772 getrouwd te zijn met ene... Paulus Maes. Zij kon zijn moeder niet zijn, want hij had zelf al kinderen in 1787. Na enig speurwerk kwam ik tot de vaststelling dat deze Paulus Maes, drie maal gehuwd is geweest, en in het tweede huwelijk met Anna Bleijs, aangegaan in 1757 vond ik een Joannes. Verificatie met de andere getuigen wees uit dat zusters en halfzuster optraden als meter bij de kinderen uit het gezin van Joannes Maes en Anna Catharina Schutters. Via de stiefmoeder, M. E. Pelckmans, echtgenote in het derde huwelijk van Paulus Maes, die als meter optreedt kwam ik uiteindelijk bij de juiste ouders terecht. Jan (1) was de zoon van Paulus Maes en Anna Bleijs

Hieruit blijkt nog eens hoe belangrijk het is de volledige gezinssamenstelling na te kijken in het ancien regime en alle relaties van de doopgetuigen onder ogen te nemen wanneer men ergens vast zit.

Dit geval is wel wat uitzonderlijk, met twee keer Joannes Maes, die dan ook nog beiden een vader hebben die Paulus heet.

Wanneer ik deze gegevens toetste aan mijn familiegegevens kwam ik nog tot de vaststelling dat de beide Jannen, enkele generaties vroeger dezelfde voorvader hebben als mijn echtgenote en dat beide Joannes Maes, waarmee Anna Catharina De Schutter huwde dezelfde voorouders hebben.

Op deze manier heb ik mijn bovenstaande correspondentie nog zes generaties kunnen verder helpen in haar stamboom, of hoe boeiend genealogie kan zijn !!!

Vic Bertels

ACTIVITEITEN VVF - KEMPEN

Jaarvergadering:

Op 22 januari hielden we onze jaarlijkse Algemene Vergadering. Deze vond dit jaar plaats in raadszaal van het stadhuis van Hoogstraten, waar we verwelkomd werden door Burgemeester Arnold Van Aperen. Als dank voor het gebruik van deze accommodatie werd het boek "DNA-resultaten van het Oud Hertogdom Brabant" aan hem overhandigd. Naast de traditionele agendapunten, werd door voorzitter Marc Van de Cloot uitleg gegeven over hoe het DNA project voor de toekomst zal worden opgevat. Er werd tevens aangekondigd dat VVF-Kempen in 2012 het nationaal congres zal organiseren, dat zal doorgaan in 't Getouw in Mol.

Na de vergadering werd met alle aanwezigen, onder leiding van een gids, een bezoek gebracht aan de prachtige Sint Catharinakerk van Hoogstraten

Algemene vergadering in de raadszaal van het stadhuis te Hoogstraten.

Genealogische dag in Balen:

Op 27 januari had in Balen organiseerde de heemkring van Balen een genealogische dag, waaraan wij onze medewerking verleenden. Heel wat bezoekers namen kennis van de gegevens die wij konden ter beschikking stellen. Het was tevens een gelegenheid voor VVF-Kempen om zich te tonen. De gemeenten voorbij Mol, grenzend aan de provincie Limburg, als daar zijn, Balen, Olmen en Meerhout hebben momenteel niet zoveel leden bij VVF. Vermoedelijk ligt dit aan het feit dat Oostmalle een eindje uit de buurt ligt. Toch denken wij dat ons documentatiecentrum ook voor genealogen uit deze regio wij een meerwaarde kunnen bieden. Dat bleek ook duidelijk uit de vragen die door de bezoekers gesteld werden.

Mariette Backs en Dré Sannen aan de stand van VVF-Kempen in Balen

KWARTIERSTATENBOEK

In onze vorige editie kondigden wij onze plannen aan voor het samenstellen van een kwartierstaten boek met Kempense Kwartierstaten.

Wij verzamelden tot nu reeds 62 kwartierstaten. Dit is zeker niet slecht maar we hopen minstens aan 100 te geraken. Dit moet kunnen als een aantal van onze leden nog een inspanning willen doen.

Wat vragen wij:

-een kwartierstaat, zo volledig mogelijk, van zes generaties. De stamreeks van de kwartierdragen (nr.1) situeert zich in de Kempen, de zijtakken mogen ook van buiten de Kempen zijn.

-Indien mogelijk, begin met je ouders, dit levert in één klap twee kwartierstaten op, één van de vader en één van je moeder, als je vertrekt van jezelf hebben we natuurlijk zeven generaties nodig. –Je mag natuurlijk ook je volledige staat doorsturen, ik haal er dan het nodige wel uit.-

-hoe bezorg je de gegevens aan ons?

Ik heb vastgesteld dat een aantal leden niet vertrouwd zijn met het invullen van het voorgedrukte formulier. Daarom stellen ik nu het volgende voor:

U bezorgt mij een tekstbestand in “word” van de zes of zeven generaties, dit kan je opmaken vanuit je genealogisch programma. Ik voer de gegevens in op het standaardformulier. Wanneer dit gebeurd is, sturen we het opgemaakte formulier ter controle terug naar de samensteller, die kan nog aanvullingen of verbeteringen aanbrengen en het mij dan terugbezorgen. Dit bespaart jullie heel wat tijd en geen gedoe met het formulier.

Wij doen vooral een oproep aan onze leden uit de Zuiderkempen, de streek Geel, Mol, Westerlo, Laakdal, om ons nog staten te bezorgen. Deze regio is momenteel nog onder vertegenwoordigd.

Moesten er in de opgestuurde staten namen of data ontbreken, dan zullen wijzelf nazien in onze documentatie of wij die kunnen aanvullen, bij diverse staten die wij binnenkregen was dat het geval.

Zeker meedoen, het kan ook voor U een meerwaarde betekenen.

Diegenen die reeds kwartierstaten instuurden danken wij van harte voor hun bijdrage.

Alles opsturen naar: victor.bertels1@telenet.be

EMIGRATIE EN IMMIGRATIE IN HET OUDE REGIME

In het “ancien regime” verhuisden de mensen ook ! Misschien niet zo dikwijls en zo ver als nu gebeurd, maar één dagreis te paard was toen al een heel eind weg.

Meermaals worden we bij opzoekingen geconfronteerd met personen waarvan we niet weten waar ze gebleven zijn, ze huwden buitendorps of verhuisden om een of andere reden.

Anderen duiken plots in een gemeente op, zonder dat we kunnen uitmaken waarvan hij of zij afkomstig is.

Een belangrijke bron om de herkomst van personen te achterhalen zijn borgbrieven. Een borgbrief werd afgeleverd door de gemeente van de uitwijking aan de gemeente waar hij ging wonen. De gemeente waarborgt daarin dat zij, indien haar inwoner behoeftig zal worden in de gemeente naar waar hij vertrekt, zal tussenkomen in de kosten die de andere gemeente moet maken om deze persoon of zijn gezin te onderhouden.

Je hebt inkomende en uitgaande borgbrieven. In de meeste oude archieven van de gemeenten kan je er vinden. Als je een voorouder “verloren” bent, kan het nuttig zijn om naar borgbrieven te zoeken.

In het Merksems Heemkundig tijdschrift, “de Kijkuit” 22ste jaargang nr 85 van maart 1994, vonden wij een aantal borgbrieven, waarvan wij deze met personen uit onze regio selecteerden. Bij herkomst is de eerste gemeente die van de man, de tweede die van de vrouw.

Ingekomen in Merksem:

<u>Naam</u>	<u>echtgenote</u>	<u>herkomst</u>	<u>datum</u>
Adriaen Adriaensen		Hoogstraten	17.05.1687
Antonie Aertsen	Marie De Rijck	Hoogstraten/Merksem	05.04.1688
Jan Cornelis Aes	J. Peeters	Brecht-Schilde	07.04.1695
Adriaen Belle	M.C Reijnaerts	Herentals/Brussel	10.07.1709
Peeter Bervoets	E. Neels	Wuustwezel/Merksem	30.07.1705
Willem v/d Bleeck	Marie Jansen	Wuustwezel/Meer	13.02.1688
Jacobus Bogaerts	C.J. Janssens	Hoogstraten/Brecht	06.12.1695
Michael Dierckx		Brecht	03.09.1670
Willem Govaerts	A. v/d Sande	Rijkevorsel/Zandhoven	23.01.1694
Jan Van Hoeije	E. Weckers	Grobbendonk/Merksem	03.06.1715
Marten van Loij	C. Wilmsen	Grobbendonk/Oorderen	28.04.1692
Francis Loockx	M. Swaenen	Kontich/Oostmalle	14.04.1700
Peeter Matheusen	J.W. Smits	Meerle	05.02.1677
Laureijs Neels	J. Janssen	Beveren/Arendonk	09.03.1693
Adriaen Rillaerts	C. Van Geel	Heijmbeek/Rijkevorsel	03.06.1693
Adriaen Snellinckx	A. Van Nuijen	Rijkevorsel/Schoten	26.01.1701
Jan Adriaen Stijnen	Stoefs	's Gravenwezel/Wortel	27.01.1688
Marten de Volder	M. Mol	Retie/Merksem	15.05.1717
G. Wijnant Wouters	L. Van Berle	Rijkevorsel/Merksem	28.03.1693

Van twee gemeenten, Rijkevorsel en Arendonk hebben wij in onze bibliotheek de inventaris /van het oude gemeentearchief.

Voor Rijkevorsel vinden we onder hoofdstuk VI – Heilige Geesttafel, rubriek 2 borgbrieven, in totaal 38 inkomende borgbrieven.

In Arendonk zijn de borgbrieven te vinden in de rubriek 7, onder het hoofdstuk G – Heilige Geesttafel. Deze rubriek is zeer uitgebreid. Het zijn in totaal 355 borgbrieven van nr. 4285 tot nr 4639, over de periode van 1614 tot 1794. Ook van de gemeenten Pulderbos, Ravels, Vorst, Gierle, Hulshout, Poederlee en Nijlen, Borsbeek, Boechout en Kapellen hebben wij de inventarissen waarin ook borgbrieven te vinden zijn.

Vic Bertels

NIEUWE DNA-PROJECTEN

Het succesvolle DNA-project 2009-2010 is nu volledig afgerond en de publicatie van het tweede boek met de resultaten van de rest van België is in voorbereiding. Dit boek kan voorlopig nog niet besteld worden omdat de omvang en de prijs ervan nog niet bekend zijn. Via de website www.brabant-dna.org wordt tijdig aangekondigd wanneer dat kan en aan welke prijs.

Intussen blijkt duidelijk dat we de inspanningen moeten verder zetten, zowel in de diepte als in de breedte. Daarom plannen wij nu een **driesporenbeleid**:

1) een **OPEN PROJECT** voor Benelux (eventueel ook anderen) als vervolg op het vorige project maar zonder specifieke regio-objectieven. Dit project gaat waarschijnlijk in de tweede helft van maart van start; inlichtingen volgen op de hogervermelde website

2) een **GRENSPROJECT** uitsluitend voor "oude" families, als proefproject in samenwerking met Genealogie West-Brabant voor de regio's:

- a) de Roosendaal en Rucphen tegenover Essen en Kalmthout
- b) Wuustwezel tegenover Zundert

Belgen die niet voldoen aan de strenge voorwaarden van dit project kunnen deelnemen aan het Open Project. Nederlanders die in dat geval zijn, komen automatisch in aanmerking voor deelname aan het Nederlandproject in zoverre ze aan die voorwaarden voldoen, zo niet nemen zij deel aan het Open Project. De startdatum ligt nog niet vast;.Het is de bedoeling hierbij de gemeentebesturen en heemkringen mee in te schakelen. Als dit proefproject slaagt, kunnen we het later verder uitbreiden langsheen de landsgrenzen.

3) een **Nederlandproject** (op vraag van NGV), volgens dezelfde strikte voorwaarden als het dubbelproject 2009-2010. De startdatum hangt af van de beslissing van het NGV-bestuur.

Algemene voorwaarden:

- de inschrijving en alle correspondentie gebeurt via e-mail
- de inschrijving gebeurt voor elk project via een specifiek inschrijvingformulier
- de deelnemer moet akkoord gaan met de daarin vermelde voorwaarden
- de deelnemer bezorgt de projectleider een kwartierstaat of stamreeks in gedcomformaat
- de kostprijs (zonder subsidies en inclusief een prijsstijging van K.U.Leuven) is 140 euro
- de staalafnames gebeuren op **dezelfde dag en plaats** in de betrokken regio om de kosten te minimaliseren en het labo verzekerd is van voldoende stalen om efficiënt te kunnen werken
- elke deelnemer moet over een **e-mailadres** beschikken of via dat van een familielid of kennis bereikbaar zijn
- elke wijziging van e-mailadres moet onmiddellijk aan de projectleider en de webmaster doorgegeven worden.

Alle verdere inlichtingen en de startdata worden via de projectwebsite aangekondigd.

Inlichtingen: Marc Van den Cloot, projectleider, marc.vandencloot@telenet.be

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

VVF-Nationaal

Het jaarlijkse congres van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde zal dit jaar plaatsvinden te Roeselare in het Cultureel Centrum De Spil op zaterdag 21 mei. De deelnemers worden vanaf 9.30 ontvangen met koffie en/of thee. Heel wat genealogische stands kunnen bezocht worden tussen 9.30u en 16u. Roeselare is bovendien een mooie winkelstad. Een uitstekende gelegenheid voor een partner die misschien liever winkelt dan in boeken snuistert!

In de volgende editie van Vlaamse Stam zal U een inschrijvingsformulier kunnen vinden voor deelname. Voor leden uit onze regio die hun roots in West-Vlaanderen zoeken is dit een uitzonderlijke gelegenheid om die dag opzoeken te doen of relaties te leggen.

Uitbreiding bibliotheek

Via onze collega's van VVF-Antwerpen kwamen wij in het bezit van een zestigtal boeken met gegevens van parochieregisters, burgerlijke stand en volkstellingen uit de regio rond Antwerpen. Berendrecht, Burcht, Lillo, Oosterlo, Wilmaarsdonk, Zandvliet, Zwijndrecht, Berchem, Borgerhout, Merksem, Deurne Aartselaar, Schelle, Kapellen, Hoevenen, Hoboken en Oorderen, van al deze plaatsen beschikken wij nu over recente gegevens. Een bijkomende reden om ons documentatiecentrum te bezoeken.

Uit het documentatiecentrum van Oostende konden wij eveneens een aantal boeken betreffende onze regio bekomen. Belangrijk daarin zijn enkele inventarissen van het oude gemeentearchief o.a. Rijkevorsel

Planning activiteiten VVF-Kempen

Congres

-Op de bestuursvergadering van 5 januari ll. werd door onze voorzitter meegedeeld dat VVF-Kempen werd aangeduid als organisator van het nationaal VVF-Congres in 2012 en dit op datum van 21 april 2012.

Er werd uitgekeken naar een centrale ligging in onze regio en zowel Mol als Geel kwamen hiervoor in aanmerking. Op aanraden van onze secretaris werd geopteerd voor Mol. Nadat A. Sannen contact opgenomen had met Sandra Van Hoof, hoofd van het gemeentelijk archief en met de gemeentelijke autoriteiten, bleek dat die positief stonden tegenover ons initiatief en boden zij ons de gebouwen van 't Getouw aan voor dit evenement.

Het bestuur van VVF-Kempen dankt de gemeente Mol voor het ter beschikkingstellen van haar infrastructuur. Wij zullen in afspraak met de gemeente voor dit congres samenwerken met de Heemkundige Kring van Mol en met k'Erf, een samenwerkingsverband op erfgoedgebied van de gemeenten Laakdal, Meerhout, Geel, Mol, Balen en Dessel.

De praktische regeling voor het congres moet nog volledig uitgewerkt worden, wij zullen onze leden verder op de hoogte houden via onze Kempische Genealoog en/of onze website.

Inventarisatie Kerkhoven

- Onze secretaris Frans Renaerts is volop bezig met het inventariseren van oude kerkhoven van Mol, opschonen van de graven, foto's nemen, de gegevens van de grafstenen eventueel aanvullen met plaatsen en volledige data en dan in een boek verwerken. Wij houden u op de hoogte wanneer het werk voltooid is.

Cursus

- In het najaar van 2011 voorzien wij opnieuw een cursus "Familiekunde voor beginners" Wij zoeken momenteel naar een locatie in de Noorderkempen, (Brecht, Wuustwezel, Loenhout?) Het tijdstip van de lessen ligt nog niet vast maar wordt gepland voor oktober - november 2011 Gegadigden kunnen zich nu reeds aanmelden. Wij houden hen dan op de hoogte

Voordrachten

In het najaar voorzien wij ook nog drie spreekbeurten over genealogische onderwerpen:

- een voorstelling van het genealogische programma Aldfaer,
- een voordracht over de genealogische werking van de Mormonen
- een uiteenzetting over genealogie en emigratie.

De data van deze voordrachten zijn: 5 oktober, 2 november en 7 december. Noteer nu al in uw agenda.

Schenkingen

- In onze vorige editie meldden wij het overlijden op 25 november 2010 van Frans Seels uit Arendonk. Frans was een gedreven genealoog die heel wat opzoekwerk deed naar Arendonkse Valkeniers. De familie Sels, Cels, telde belangrijke valkeniers in de 16de eeuw die in dienst waren van voornamelijk de Franse koningen. Via zijn echtgenote Simonne kwamen wij in het bezit van een belangrijk deel van zijn archief. Wij danken Simonne, en ook René Camp voor de bemiddeling die hij hiervoor deed.

De schenking omvat :

- copies van 5 originele bundels uit het Oud Arendonks archief betreffende processen van Anselmus Van Deuren, valkenier.
- copies van inventaris van sterfhuizen, testamenten, mombersrekeningen, allemaal betreffende de familie Van Deuren, valkeniers.
- copies van alle bundels of akten uit het Oud Arendonks archief die betrekking hebben op Valkeniers in totaal 23 bundels, akten en stukken samen met diverse artikelen en boeken over de valkerij.
- Negentien familiegeschiedenissen, kwartierstaten en stamreeksen van hoofdzakelijk Arendonkse families.
- Twintig boeken en/of publicaties die betrekking hebben op Valkenjacht, geschiedenis, en genealogie

Opnieuw een prachtige aanwinst voor ons documentatiecentrum die haar plaats krijgt naast de archieven van Lisa Nijs en Jos Van Breen.

De volledige inhoud van de schenking is te vinden op onze website onder de rubriek: "Bibliotheek"

- Van Robert Plompen uit Kontich kregen we: Hasendonckx, een Kempische Familie
- Maria Michiels-Vreijzen schonk ons twee genealogiën uit de streek van Lommel: "Genealogie van Heuckelom en Genealogie Luyckx" en het boek "Album Dr. M. Bussels" en ook nog het familieblad "Cornelis Van Heuckelom" genealogie, heraldiek en geschiedenis der naamgenoten en stamgenoten. Zij stelde eveneens 1500 rouwbrieven ter beschikking die wij hebben kunnen inscannen en kopiëren.
- Connie Amelinckx uit Oostmalle bezorgde ons het gedenkboek ASLK 1865/1965
- Maria Van Breen, dochter van ons overleden erelid Jos Van Breen vond nog heel wat materiaal tussen het nalatenschap van haar vader en bezorgde het aan VVF-Kempen, hieronder o.a. kiezerslijsten van Oostmalle en Westmalle van 1978, bidprentjes en doodsbrieven en aanvullende gegevens aan het archief van Jos dat reeds in ons bezit is.
- Erelid Florent Bosch schonk een aantal uitgaven van Familia et Patria, diverse volkstellingen en inventarissen van archieven.

Bidprentjes en rouwbrieven werden geschonken door:

Lisette Soffers uit Oud Turnhout, en onze bestuursleden Andre Van Steenberghe, M.Vde Cloot en A. Sannen. Ook tussen de schenking van F. Seels zaten bidprentjes en rouwbrieven.

AGENDA

April 2011

6 april Wat? Genealogische Vormingsdag
 Waar? Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
 Wanneer? van 15u tot 22u
 Wie? VVF-Kempen

21 april **Wat?** **Bewerking Renesearchief**
 Waar? Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
 Wanneer? 19.30u
 Wie? VVF-Kempen

Mei 2011

4 mei Wat? Genealogische Vormingsdag
 Waar? Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
 Wanneer? van 15u tot 22u
 Wie? **VVF-Kempen**

19 mei **Wat?** **Bewerking Renesearchief**
 Waar? Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
 Wanneer? 19.30u
 Wie? VVF-Kempen

Juni 2011

1 juni Wat? Genealogische Vormingsdag
 Waar? Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
 Wanneer? van 15u tot 22u
 Wie? **VVF-Kempen**

16 juni Wat? Bewerking Renesearchief
 Waar? Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
 Wanneer? 19.30u
 Wie? VVF-Kempen

Meer info bij: Frans Renaerts, St. Jozeflaan 78, 2400 Mol, 014/81.48.27
 frans.renaerts@busmail.net
 Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	D. Verstraeteplaats 5, 2018 Antwerpen (gesloten) nu Sanderusstraat Antwerpen	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruiebekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/206.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Kardinaal Mercierplein 6, 2500 Lier	03/480.11.96
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00
Archief Abdij Westmalle	Antwerpsesteenweg 496, 2390 Malle	03/312.92.00